

Hrvatska lekcija: Kako od male i nerazvijene zemlje postati uzor ekonomske učinkovitosti drugim zemljama!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Financial times na naslovnoj stranici prenosi Izvještaj Burze u New Yorku kako su cijene obveznica Republike Hrvatske razgrabljene u samo nekoliko sati usprkos vrlo niskim kamatnim stopama. Na novinarski upit ministru financija i guverneru HNB: da li su očekivali tako veliku potražnju za emisijom obveznica od 1.000 milijardi kuna? isti su odgovorili, da je upravo razgrabljenom emisijom obveznica Hrvatska pokazala u kojoj mjeri svijet poštuje hrvatske uspjehe ekonomske politike i rezultate privredne aktivnosti. Stoga, nastavljaju guverner i ministar financija, prigovori Evropske unije, kako je trgovinski suficit Hrvatske neodrživ, je problem Evropske unije, pa prema tome, o tom pitanju Vlada, odnosno centralna banka, nije raspravljala. Ministar financija je posebno naglasio da ova emisija obveznica prvenstveno znači gest dobre volje prema svjetskim financijskim institucijama jer će emisija obveznica smiriti vrlo turbulentno tržište u kojem dominiraju dužnici kreditnog rejtinga BBB što čini distribuciju vjerojatnosti naplate upitnom. Dio prikupljenih sredstava od 300 milijardi kuna plasirat će se na tržište kapitala u SAD i EU kako bi se stabilizirala odnosna tržišta. Inače će se preostala prikupljena sredstva, temeljem prodaje obveznica, prvenstveno usmjeriti na povećanje standarda građana treće dobi. Naime, nacionalni dohodak - per capita od 55.000\$ - postaje ozbiljan problem Hrvatskoj jer stanovništvo, uostalom kao i država, imaju veliku sklonost štednji tako da rastuća štednja postaje ozbiljan problem održavanju primjerene investicijske aktivnosti u Hrvatskoj.

Naime, Vlada ocjenjuje da investicije u inozemstvu od 240 milijardi \$ ne bi trebalo povećavati jer nije izvjesno da zemlje, u kojima se investira, mogu osigurati dovoljan povrat sredstava. Što više visoka nezaposlenost u nekim zemljama ozbiljno zabrinjavaju hrvatske poduzetnike iako im i domaća puna zaposlenost zadaje znatne probleme zbog velikog pritiska na nadnice.

Oštar protest znanstvenika zbog nekontroliranog dopuštanja useljavanja mladih stručnjaka iz inozemstva i dalje traje. Kao što je poznato u Hrvatsku je došlo preko 100.000 mladih stručnjaka od kojih su mnogi bili ponajbolji studenti u svojim zemljama. Ovako snažni pritisak inozemnih stručnjaka dovodi Hrvatsku u sam vrh tehničko-tehnoloških inovacija, a istraživanje i razvoj postaje temeljni izvor rasta društvenog proizvoda. Vlada i pored toga najvaljuje dodatna izdvajanja za istraživanje i razvoj. Iz krugova bliskih Vladi saznajemo da će se izdvajanja od dosadašnjih 9% društvenog proizvoda povećati na, u svijetu teško zamislivih, 13%. Katastrofičari i tzv. nezavisni ekonomisti ukazuju na zapostavljanje tzv. starih industrija i, nastavi li se dosadašnja politika ulaganja u istraživanja i razvoj, moguće je očekivati njezinu eutanaziju.

Centralna banka i dalje ostaje zabrinuta jer kuna u sve većoj mjeri postaje rezervna valuta drugim zemljama što dodatno usložnjava mjere i učinkovitost centralne banke. Dodatni problemi dolaze od poslovnih banaka. Naime, kao što je javnosti poznato, UBH (Udružena banka Hrvatske) sa svojom bilancom od 10.240 milijardi eura otvara XVII banku kćer u inozemstvu čime HNB dolazi u položaj tek ograničene kontrole. Ocjenjuje se da će konsolidirana bilanca UBH u ovoj godini porasti za daljnjih 1.270 milijardi eura. Ovom svakako treba pridodati i prigovore stranih banaka u Hrvatskoj kako stanovništvo ne želi svoju uštedevinu polagati u

njihovim bankama. Očekuje se da će u naredna tri mjeseca čak tri strane banke prestati poslovati u Hrvatskoj.

I konačno, Hrvatska postaje prilično nepoželjna u bankarskom sistemu Njemačke, Italije i Austrije. Naime, kako saznajemo iz izvora bliskih navedenim vladama, veliki utjecaj hrvatskih banaka na privredne tokove spomenutih zemalja smanjuje područje djelovanja nacionalne ekonomske politike. Centralne banke iz navedenih zemalja svjesne su da njihovo limitiranje plasmana kredita na mogućih 12% rasta neće ostvariti postavljene ciljeve bez suradnje sa centralnom bankom Hrvatske. Iz spomenutih izvora saznajemo da se ujedinjuju političke stranke, navedenih zemalja, kako bi se stvorio organizirani nacionalni otpor nastupanju hrvatskih banaka. Rastuća inflacija, prema mišljenju ministara financija odnosnih zemalja, nije savladiv problem bez veće "koordinacije sa hrvatskim bankama". Iz hrvatske Vlade saznajemo da izvršna i monetarna vlast već imaju odgovor na eventualno protekcionističko ponašanje prema našim bankama. Pri tome navedene zemlje ističu, da institucije MMF-a i WB-a snažno podžavaju njihove stavove zbog eksploatarne logike koja proizvlazi iz filozofije kapitala odnosa hrvatskih banaka (kako saznajemo iz pouzdanih izvora bliskih MMF-u i WB-u), da je nemoguće stabilizirati privredne tokove kada UBH godišnje ostvaruje 1.140 milijardi eura profita prije oporezivanja, te hrvatske tvrtke dodatnih 1.124 milijarde \$ profita prije oporezivanja koje sudjeluju u privrednoj aktivnosti odnosnih zemalja. S druge, pak strane, eventualno povlačenje profita ili napuštanje privredne aktivnosti u navedenim zemljama od strane hrvatskih banaka i tvrtki imalo bi dramatične posljedice na gospodarstvo odnosnih zemalja. O kojim je veličinama riječ najslikovitije govori trenutna kriza nekretnina koja će završiti sa 600 milijardi \$ gubitka.

Izvori bliski hrvatskoj vladi otkrili su nam da visoki dužnosnici iz Bruxelles-a dolaze u Zagreb kako bi se problem riješio mirnim putem. Visoki predstavnici Europske unije smatraju da bi ulazak Hrvatske u Europsku uniju riješio navedeni problem s Italijom, Njemačkom i Austrijom. Isti izvor nam potvrđuje da Hrvatska neće prihvatiti zahtjev EU dok Rusija ne postane punopravnom članicom EU. Ogorčeni predstavnici EU ističu da stalno odgađanje početka procesa pregovora o punopravnom članstvu, od strane Hrvatske, stvara EU znatne probleme i na unutrašnjem planu. Oporba, ali i socijalno ugroženi građani ističu da Hrvatska, nekad tako nerazvijena, danas predstavlja ekonomsku velesilu iako je van granica EU. I druge zemlje, istina manje razvijene, Švicarska i Norveška također su van EU. Moguće je, stoga, ukoliko Hrvatska bude i dalje prolongirala početak pregovora (sistem mrkve i batine), da otpočne «razgradnja» EU što nije teško zaključiti ako se zna da je već nekoliko godina usporen proces integracije i da su sve snage usmjerene u pravcu Hrvatske i njezinog uključivanja u EU. Analitičari ukazuju na korištenje sinergijskih učinaka od strane Hrvatske. Naime, da spomenemo samo jedan primjer, svjedoci smo povećanja kupovanja nekretnina od strane Hrvatskih građana i tvrtki jer, lokalne vlasti, impresionirani razvojem Hrvatske, donose posebne zakone kako bi privukli što veći broj investitora iz Hrvatske.

Da zaključim očito je hrvatska vlast odlučna da zadrži neomerkantilističku politiku sve dok Hrvatska ne postane jedna od tri vodeće zemlje u svijetu i stalnom članicom Vijeća sigurnosti UN-a, te članicom G 7. Ima li se u vidu da je Slovenija tek ove godine postala članom kluba 100 najrazvijenijih zemalja može se suditi o učinku hrvatske ekonomske politike danas – i sutra. Globalizacija se u Hrvatskoj i dalje smatra najjeftinijim putem osvajanja tržišta manje razvijenih zemalja.

Autor Guste Santini

Ponedjeljak, 31 Ožujak 2008 22:24

Prvi april!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!